

Svetsko prvenstvo u Brazilu

Pažnja—1. nivo, pridržavajte se uobičajenih mera predostrožnosti

Izdato: 11. marta 2014. godine

Ukoliko nije navedeno, URL adrese na ovoj strani su dostupne samo na engleskom jeziku.

Svetsko prvenstvo u organizaciji Međunarodne federacije fudbalskih asocijacija (Fédération Internationale de Football Association's, FIFA) je fudbalski turnir koji se održava svake 4 godine, u okviru kog se takmiče timovi iz celog sveta. Planirano je da se Svetsko prvenstvo 2014. godine održi od 12. juna do 13. jula 2014. godine, a održaće se u dvanaest gradova širom Brazila.

Ako planirate da putujete u Brazil na FIFA Svetsko prvenstvo 2014. godine, sledite preporuke koje će vam pomoći da budete bezbedni i zdravi.

Šta putnici mogu da učine da bi se zaštitili?

Pre putovanja:

- Pogledajte informacije Centara za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) za zdravlje putnika koji putuju u Brazil na veb stranici wwwnc.cdc.gov/travel/destinations/traveler/none/brazil.
- Zakažite pregled najmanje 4 do 6 nedelja pre polaska na put. Razgovarajte sa svojim lekarom ili medicinskom sestrom o vakcinama i lekovima koji se preporučuju za Brazil.

- CDC preporučuje da svi putnici budu prethodno vakcinisani rutinskim vakcinama, uključujući vakcine protiv malih boginja-zauški-rubeola, difterije-tetanus-pertusisa, varičela (ovčijih boginja), poliomijelitisa i gripa.
- Druge preporučene vakcine mogu da budu vakcine protiv hepatitisa A, tifus, hepatitisa B, žute groznice i besnila.
- Mogu se preporučiti i lekovi za malariju i dijareju.
- Pogledajte veb stranicu „Pronađite kliniku“ (Find a Clinic) (wwwnc.cdc.gov/travel/page/find-clinic) za pomoć u pronalaženju klinike blizu vas. Pored toga, Međunarodno udruženje za zdravlje putnika ima Direktorijum globalnih klinika za putnike na veb stranici www.istm.org/WebForms/SearchClinics/Default.aspx?SearchType=Advanced.
- Razmislite o kupovini putnog zdravstvenog osiguranja i osiguranja za medicinsku evakuaciju.
- Spakujte putni medicinski komplet (wwwnc.cdc.gov/travel/page/pack-smart).
- Obratite pažnju na upozorenja i obaveštenja za putovanja i pročitajte savete za putovanja Ministarstva spoljnih poslova SAD (<http://travel.state.gov/content/passports/english/alertswarnings.html>).
- Upišite se u „Smart Traveler Enrollment Program“ (za građane SAD) na veb stranici <http://travel.state.gov/content/passports/english/go/step.html>.
- Ostavite kopije vašeg plana putovanja, informacija za kontakt, kreditnih kartica i pasoša kod nekog kod kuće.

Tokom putovanja:

- **Pratite sigurnosne i bezbednosne smernice.** Putnici iz SAD mogu biti meta kriminalaca tokom velikih sportskih događaja.
 - Ako je moguće, ne putujte noću, izbegavajte sumnjive oblasti i putujte sa saputnikom.
 - Ako pijete alkoholna pića, budite u tome umereni. Postoji veća verovatnoća da će pijani ljudi povrediti sebe ili druge osobe, upustiti se u rizične seksualne odnose ili biti uhapšeni.
 - Nosite sa sobom fotokopiju pasoša i ulaznog pečata; ostavite original pasoša na bezbednom mestu u hotelu.
 - Nosite sa sobom informacije za kontakt najbliže ambasade SAD ili konzulata u Brazilu (http://travel.state.gov/content/passports/english/country/brazil.html#more_embassies), i brojeve telefona službi za hitne slučajeve: 190 (policija), 192 (hitna pomoć) i 193 (vatrogasci). Imajte na umu da su ovi lokalni telefonski brojevi za hitne slučajeve dostupni samo na portugalskom jeziku.

- Pridržavajte se svih lokalnih zakona i običaja.
- Ne nosite skupu odeću ili nakit.
- Uvek zaključavajte vrata u hotelskoj sobi i držite dragocenosti na bezbednom mestu.
- Ako je moguće, izaberite hotelske sobe koje se nalaze od 2. do 6. sprata. Kriminalci mogu lakše da uđu u sobu na 1. spratu hotela. U slučaju požara u sobama, iz soba na 7. spratu i iznad toga može biti teže pobeći.

• **Pratite smernice o bezbednosti hrane i vode:** Konzumiranje kontaminirane hrane i vode ili pića može izazvati bolesti kao što su hepatitis A, tifusna groznica i proliv.

- Jedite meso, ribu, jaja i povrće koje je potpuno skuvano i posluženo toplo.
- Jedite samo voće koje ste sami oprali u čistoj vodi i oljuštili.
- Izbegavajte nepasterizovano mleko i mlečne proizvode.
- Izbegavajte nekuvano povrće (kao što su salate i salsa).
- Izbegavajte hranu koju prodaju ulični prodavci.
- Pijte pića koja su flaširana i zapečaćena (voda, gazirana pića, sportska pića) ili pića koja su prokuvana (topla kafa i čaj).
- Izbegavajte točena pića i led u napicima.

• **Sprečite ujede komaraca i koristite sredstva za zaštitu od komaraca:** Bolesti koje prenose komarci, kao što je malarija, denga i žuta groznica su uobičajene širom Brazila.

- Prekrijte kožu tako što ćete nositi majice sa dugim rukavima, pantalone i kape.
- Koristite sredstvo za zaštitu od komaraca na mestima gde je koža izložena.
- Razmislite o nošenju odeće i opreme tretirane permetrinom (kao što su čizme, pantalone, čarape i šatori). Možete kupiti odeću i opremu koja je prethodno tretirana permetrinom ili ih možete sami tretirati.
- Boravite i spavajte u zaštićenim ili klimatizovanim sobama ili koristite mrežu za komarce ako spavate na otvorenom.
- Možda ćete takođe morati da uzmete lek na recept da biste se zaštitili od malarije ili da se vakcinišete protiv žute groznice. Razgovarajte sa lekarom ili medicinskom sestrom o preventivnim merama koje su prilagođene vašim potrebama. (Pogledajte okvir ispod)

Informacije o žutoj groznici i malariji za Brazil

Vakcina protiv žute groznice

Zahtevi: Nema

Preporuke:

- Preporučuje se svim putnicima mlađim od 9 meseci, a koji putuju u sledeća područja: sve države Akri, Amapa, Amazonas, Savezni Distrikt (uključujući i glavni grad - Braziliju), Gojas, Maranjao, Mato Grosso, Mato Grosso du Sul, Minas Žerais, Para, Rondonija, Rorajma, Tokantins te određena područja sledećih država: Baija, Parana, Pjauí, Rio Grande du Sul, Santa Katarina i Sao Paulo (država). Vakcinacija se takođe preporučuje za putnike koji posećuju Igvasu vodopade. Imajte na umu da je 2011. godine, Ministarstvo zdravlja Brazila proširilo listu opština za koje je preporučena vakcinacija protiv žute groznice na 4 jugoistočne države - Sao Paolo, Paranja, Santa Katarina i Rio Grandi du Sul.
- Ne preporučuje se putnicima čiji je plan puta ograničen na područja koja nisu gore navedena, uključujući gradove Fortaleza, Recife, Rio de Žaneiro, Salvador i Sao Paulo.
- Pogledajte mapu 3-17 na veb stranici wwwnc.cdc.gov/travel/yellowbook/2014/chapter-3-infectious-diseases-related-to-travel/yellow-fever#4274.
- Za dodatne informacije, pogledajte preporuke Ministarstva zdravlja Brazila (Brazil Ministry of Health) za vakcinaciju po opštinama i državama na veb stranici wwwnc.cdc.gov/travel/pdf/yellow-fever-vaccine-recs-brazil-2014.pdf.

Malarija

Područja sa malarijom: Države Akri, Amapa, Amazonas, Mato Grosso, Maranjao, Para, Rondonija, Rorajma i Tokantins. Takođe je prisutna u urbanim sredinama, uključujući gradove kao što je Belem, Boa Vista, Makapa, Manaus, Maraba, Porto Veljo i Santarem. Nema prenosa na Igvasu vodopadima.

Procenjeni relativni rizik od malarije za putnike iz SAD: Nizak.

Otpornost na lekove: Hlorokvin (odnosi se na *P. falciparum* malariju).

Vrste malarije: *P. vivax* 85%, *P. falciparum* 15%.

Preporučena hemoprofilaksa: Atovakvon-proguanil, doksiciklin ili meflokvín.

- **Pratite smernice za zemlje sa toplim klimatskim uslovima:** Dehidracija i oboljenja povezana sa vrućinom su uobičajene tokom sportskih događaja.

- Pijte mnogo (flaširane!) vode.

- Čuvajte se vrućine, tako što ćete nositi komotnu, laganu odeću svetlih boja i tako što ćete boraviti u hladu.
- Nosite šešir, naočari za sunce i kremu za sunčanje (sa faktorom zaštite od sunca i zaštitom od UVA i UVB zraka od najmanje 15).

• **Izbegavajte kupanje u slatkoj vodi — jezerima i rekama.** Šistosomijazis je parazitna infekcija koja može da se prenese u slatkim vodama koja može da izazove ozbiljne zdravstvene probleme.

• **Smanjite rizik od seksualno prenosivih bolesti (SPB):** U toku slavlja neke osobe mogu da podstiču putnike da se uključe u rizične seksualne odnose, naročito ako su tu uključeni alkohol ili droge. Svaki put kada imate seksualni odnos koristite kondom. Nosite kondome koje ste nabavili iz pouzdanih izvora.

• **Izaberite bezbedan način prevoza: *Nesreće sa motornim vozilima predstavljaju najčešći uzrok smrti zdravih građana SAD u inostranstvu.*** Preduzmite sledeće korake da biste smanjili rizik od ozleda u automobilskoj nesreći:

- Uvek vežite pojas i stavite decu u posebna automobilska sedišta.
- Kad god je to moguće, izbegavajte da se vozite noću automobilom.
- Nemojte da vozite motocikle. Ako već morate da vozite motocikl, nosite kacigu.
- Upoznajte se sa lokalnim saobraćajnim zakonima pre nego što sednete za volan.
- Nemojte piti alkohol i voziti.
- Vozite se samo u obeleženim taksi vozilima koja imaju sigurnosne pojaseve.
- Izbegavajte prepune, preteške ili nestabilne autobuse ili kombije.
- Budite na oprezu kada prelazite ulicu.

• **Smanjite izloženost bacilima:** Perite ruke često i izbegavajte kontakt sa bolesnim osobama. Sledite ove savete da se ne biste razboleli ili preneli bolest drugima tokom putovanja:

- Perite ruke često, naročito pre jela.
- Ako sapun i voda nisu dostupni, operite ruke sredstvom za dezinfekciju (koje sadrži najmanje 60% alkohola).
- Ne dodirujte oči, nos ili usta. Ako morate da dodirnete lice, proverite da li su vam ruke čiste.
- Prekrijte usta i nos maramicom ili rukavom (ne rukama) kada kašljete ili kijate.

- Pokušajte da izbegnete kontakt sa bolesnim osobama.
- Ako ste bolesni, ostanite kod kuće ili u svojoj hotelskoj sobi, osim ako vam je potrebna medicinska nega.

• **Ako se osećate bolesni tokom putovanja—**

- Razgovarajte sa lekarom ili medicinskom sestrom ako osetite da ste ozbiljno bolesni, naročito ako imate visoku temperaturu.
- Izbegavajte kontakt sa drugim osobama dok ste bolesni.
- U daljem tekstu navedeni izvori podataka nude spisak lekara i klinika koje mogu da se brinu o putnicima:
 - Zajednička međunarodna komisija (Joint Commission International)(www.jointcommissioninternational.org). Ovaj veb sajt je dostupan na nekoliko jezika; izaberite jezik u gornjem levom uglu stranice.
 - Međunarodno udruženje za putničku medicinu (International Society of Travel Medicine) ima Direktorijum globalnih klinika za putnike na veb stranici www.istm.org/WebForms/SearchClinics/Default.aspx?SearchType=Advanced.
 - Međunarodno udruženje za medicinsku pomoć putnicima (International Association for Medical Assistance to Travelers) (www.iamat.org). Članstvo je neophodno, ali je besplatno.

Nakon putovanja:

- Ako se ne osećate dobro nakon puta, možda ćete morati da posetite lekara. Obavezno obavestite svog lekara o putovanju i navedite gde ste putovali i šta ste radili na putu. Takođe obavestite svog lekara ako vas je ujela ili ogrebala neka životinja tokom putovanja.
- Ako vam treba pomoć da pronađete specijalistu za medicinu dok ste na putu, pogledajte veb stranicu „Pronađite kliniku“ (Find a Clinic) (wwwnc.cdc.gov/travel/page/find-clinic). Pored toga, Međunarodno udruženje za zdravlje putnika (International Society of Travel Medicine) ima Direktorijum globalnih klinika za putnike na veb stranici www.istm.org/WebForms/SearchClinics/Default.aspx?SearchType=Advanced.
- Ako vam je lekar propisao lekove protiv malarije za put, nastavite da uzimate ostatak lekova nakon povratka kući. Ako prerano prestanete da uzimate lek, mogli biste da se razbolite.
- **Malarija je ozbiljna bolest i može biti smrtonosna.** Ako se razbolite i imate groznicu za vreme putovanja u području u kome postoji rizik od malarije ili nakon što se vratite kući (do isteka 1 godine), trebalo bi da potražite **hitnu** medicinsku pomoć i treba da kažete lekaru gde ste sve putovali.